

1. עבד אלמעטי אברהים עבד אלמעטי הביל
 2. מרכז אלמיזאן לזכויות אדם בעזה
 3. עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
 4. גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע
- על ידי ב"כ עוה"ד מונא חדד; אסנת כהן ליפשיץ; מוריה פרידמן
שריר; סיגי בן ארי מ"גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע"
מרח' הרכבת 42, תל אביב
טל': 03-6244120; פקס: 03-6244130
דוא"ל: info@gisha.org

העותרים

נגד

1. משרד הביטחון
 2. הפרקליט הצבאי הראשי
מפקד חיל הים
- על ידי פרקליטות המדינה מחלקת בג"צים
רח' צאלח א-דין 29 ירושלים
טלפון: 02-6466246; פקס: 02-6467011

המשיבים

תגובה מקדמית מטעם המשיבים

1. בהתאם להחלטות כב' השופטת ברק-ארז מימים 29.1.19 ו-18.4.19, מתכבדים המשיבים 1-3 (להלן: "המדינה" או "המשיבים") להגיש תגובתם המקדמית לעתירה.

2. עניינה של העתירה בבקשת העותרים להורות למשיבים ליתן טעם "מדוע לא ישחררו ויחזירו את הסירה שבבעלות העותר 1, דייג מרצועת עזה, ואשר נתפסה על ידי חיל הים בעת ששימשה לביצוע פעולות דיג, עם כל אשר היה על סיפונה וללא הצבת תנאים" (להלן: הסירה).

כן התבקש סעד כללי לפיו יורה בית המשפט הנכבד למשיבים "לשחרר ולהחזיר את כל הסירות של הדייגים מרצועת עזה, עם כל אשר היה על סיפונן, אשר נתפסו על ידי חיל הים בעת שהן משמשות לפעולות דיג, לאלתר וללא הצבת תנאים".

3. בפתח הדברים יצוין, כי בכוונת המשיבים לפעול במהלך החודשים הקרובים להשבת הסירה לרצועת עזה, כמו גם את שאר סירות הדיג מרצועת עזה שנתפסו על-ידי חיל הים ושלא התבקשה החרמתן (כ-65 סירות), והכל בכפוף לשיקולים ביטחוניים ומדיניים ולהערכת המצב הביטחוני.

בנסיבות אלה, המשיבים יטענו כי העתירה דן עתידה להתייתר כאמור ודינה להימחק. לחלופין, יבקשו המשיבים מבית המשפט הנכבד לאפשר להם להגיש הודעה מעדכנת מטעמם, וזאת עד יום 20.7.19.

הכל כפי שיפורט להלן.

4. בהתאם להוראות הסכם הביניים בדבר הגדה המערבית ורצועת עזה, בין מדינת ישראל לבין הרשות הפלסטינית וכללי המשפט הבין-לאומי הנוגעים ליישום דיני הלחימה בים, נקבע על-ידי חיל הים הישראלי תחום האזור המותר לדיג במרחב הימי שמול רצועת עזה. תחום זה משתנה מעת לעת, בהתאם להערכות מצב עיתיות, למצב הדגה בים ולהחלטות של הדרג המדיני. חיל הים הוא הגורם האמון על אכיפת מגבלות אלו, המוכרות היטב לכלל הדייגים ברצועה.

5. על-פי דיני הלחימה בים, צד לעימות מזוין רשאי לתפוס כל כלי שיט של הצד השני לעימות, בכפוף לחריגים. אחד החריגים לכך הוא סירות הדיג, אשר ככלל זכאיות לחסינות מפני תפיסה. עם זאת, שעה שסירת דיג אינה נשמעת להוראות של מטיל המגבלות במרחב הימי (ובענייננו, להוראות חיל הים הישראלי), היא מאבדת את חסינותה ולכן דיני הלחימה בים מאפשרים את תפיסתה.

בהתאם לאמור, כשסירת דיג פלסטינית השטה במרחב הימי שמול רצועת עזה חורגת מהאזור המותר לדיג, ובכך מפרה, כאמור לעיל, את הוראותיו של חיל הים הישראלי, הדייגים שעליה מוזהרים על-ידי כוחות חיל הים במטרה להשיבם לאזור המותר לדיג. במקרים חריגים, בהם סירת הדיג לא נשמעת להוראות של כוחות חיל הים, כשמדובר בסירה שביצעה חריגות בעבר, או כשהסירה מבצעת פעולות אלימות נגד כלי שיט של חיל הים, מופעל נוהל פנימי, שבסופו נתפסת סירת הדיג ומובאת לבסיס חיל הים באשדוד. כיום מצויות בבסיס חיל הים באשדוד כ-65 סירות דיג מרצועת עזה שנתפסו על-ידי חיל הים לאורך השנים האחרונות כאמור.

עיקרי העובדות בעניינה של סירת העותר 1

6. ביום 8.9.16 נתפסה על-ידי חיל הים סירת הדיג מושא העתירה שמספרה P-0089-4.

בירור שנערך בהמשך על-ידי חיל הים, העלה כי הסירה נתפסה לאחר שהפרה את מגבלות הדיג, בכך שחרגה במייל אחד לכיוון מערב מהשטח המותר לדיג (אשר עמד באותה עת על 6 מיילים ימיים). כן העלה הבירור, כי בטרם התפיסה נעשו ניסיונות לעצור את סירת הדיג על-ידי כריזה, ירי אזהרה באוויר וירי בסמוך לסירת הדיג. לאחר שניסיונות אלה לא צלחו, ירו כוחות חיל הים לעבר חרטום הסירה וכבלי הסירה. ובהמשך, משהנוכחים על הסירה השליכו חפצים לעבר כוחות חיל הים, בוצע ירי נוסף לעבר כבלי הסירה. לבסוף, משגם ירי זה לא הביא לעצירת הסירה, בוצע ירי לעבר מנוע הסירה, והסירה נתפסה והובאה לבסיס חיל הים באשדוד.

בנסיבות אלה, המשיבים ידגישו כי הסירה נתפסה כדין. לצד זאת, משהמשיבים לא ביקשו עד כה את החרמתה, וכפי שנמסר לבעליה, כמפורט להלן, מוכנים המשיבים להשיבה לבעליה.

7. ביום 25.10.16 פנה העותר, באמצעות ב"כ דאז, בבקשה להחזיר את הסירה.

צילום פניית העותר מיום 25.10.16 צורף לעתירה כנספח 5/ע

8. ביום 18.5.17 הועבר מענה מטעם הפרקליטות הצבאית לב"כ העותר דאז ביחס לפנייתו האמורה ולפניה נוספת ביחס לסירה אחרת, במסגרתו נמסר כי "חרף העובדה שמפעילי הסירות הפרו את המגבלות הביטחוניות על השייט ברצועת עזה ולא נשמעו להנחיות כוחות חיל הים, ובלי לקבל אף אחת מהטענות העובדתיות או המשפטיות האמורות במכתבך, הוחלט להיעתר לבקשתך, לפנים משורת הדין, ולשתרר את הסירות". זאת, בכפוף לחתימת בעלי הסירות ומפעיליהן על כתב התחייבות שלא להפר מגבלות ביטחוניות והוראות צה"ל; תיאום איסוף, העמסה ותובלה של הסירות על-ידי בעלי הסירה מבסיס חיל הים באשדוד למעבר כרם שלום, באמצעות אחת מחברות ההובלה המאושרות על-ידי משרד הביטחון שפורטו במכתב; ותיאום העברת הסירות במעבר כרם שלום.

זאת, כפי שנמסר גם במקרים דומים אחרים.

צילום מכתב התשובה מיום 18.5.17 צורף לעתירה כנספח 6/ע

9. ביום 8.10.18 פנה ב"כ העותרים למחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה בעניינן של ארבע סירות דיג מרצועת עזה שנתפסו על-ידי חיל הים, ובכללן הסירה מושא העתירה, וביקש את השבתן. ביום 10.10.18 נמסר מענה מטעם מחלקת הבג"צים לפיו הפנייה הועברה לטיפול הפרקליטות הצבאית, וביום 21.10.18 נמסר לב"כ העותרים מענה מטעם הפרקליטות הצבאית לפיו הפניה הועברה לבחינת הגורמים הרלוונטיים.

צילום הפנייה מיום 8.10.18 צורף לעתירה כנספח 7/ע

צילום מכתב מחלקת הבג"צים מיום 10.10.18 מצורף ומסומן מ/ש1.

צילום מכתב הפרקליטות הצבאית מיום 21.10.18 צורף לעתירה כנספח 8/ע.

10. ביום 2.11.18 הועבר מכתב תזכורת מטעם ב"כ העותרים, וביום 7.11.18 נמסר לעותר על-ידי הפרקליטות הצבאית כי פנייתו עודנה בבחינת הגורמים הרלוונטיים. כן יצוין כי ב"כ העותרים פנו גם טלפונית בנושא לגורמי המשיבים.

צילום מכתב ב"כ העותרים מיום 2.11.18 צורף לעתירה כנספח 9/ע.

צילום מכתב הפרקליטות הצבאית מיום 7.11.18 מצורף ומסומן מ/ש2.

11. ביום 29.1.19 הוגשה העתירה דנן.
12. בטרם סיום חלק זה, נציין, כפי שגם עולה מן העתירה, כי במהלך השנים האחרונות, ערך חיל הים, בהתאם לשיקולים ביטחוניים ומדיניים, מספר החזרות יזומות מרוכזות דרך הים של סירות דיג שנתפסו על-ידו, בתיאום עם אגודת הדייגים הפלסטינית. החזרה היזומה האחרונה בוצעה בחודש נובמבר 2018, וכללה החזרה של 25 סירות דיג.
- יצוין, כי לא ניתן היה להשיב את הסירה מושא העתירה במסגרת החזרה יזומה זו, בשל קשיים טכניים ובטיחותיים להשיטה בים.
13. כאמור ברישא הדברים, בכפוף לשיקולים ביטחוניים ומדיניים ולהערכת המצב הביטחוני, בכוונת המשיבים לפעול במהלך החודשים הקרובים להשבת הסירה לרצועת עזה, כמו גם שאר סירות הדיג מרצועת עזה שנתפסו על-ידי חיל הים ושלא התבקשה החרמתן (כ-65 סירות), בדרך הים או היבשה.

עמדת המשיבים

14. תחילה, יצוין כי הסעד שהתבקש בעתירה בנוגע לפל סירות הדיג שנתפסו על-ידי חיל הים, הוא סעד כללי וכוללני, המתייחס כאמור לסירות דיג רבות, וזאת בלי שפורטה בעתירה התשתית העובדתית הפרטנית ביחס לכל סירה ומבלי שצורפו בעלי הסירות כצד לעתירה. לעמדת המשיבים, בהתאם להלכה הפסוקה, לפיה בית המשפט הנכבד אינו נדרש לעתירות שההיבט הדומיננטי בהן הוא כלליותן, די היה בכך להביא לדחייתו על-הסף של סעד זה.
15. מכל מקום, כאמור לעיל, בכפוף לשיקולים ביטחוניים ומדיניים ולהערכת המצב הביטחוני, בכוונת המשיבים לפעול במהלך החודשים הקרובים להשבת סירות הדיג מרצועת עזה שנתפסו על-ידי חיל הים ושלא התבקשה החרמתן (כ-65 סירות), בדרך הים או היבשה, ובכללן הסירה מושא העתירה.
16. באשר לסירה מושא העתירה, נשוב ונציין, כי בשל קשיים טכניים ובטיחותיים לא ניתן להשיבה דרך הים. כן יצוין כי מפאת גודלה החריג יידרשו התאמות שונות לשם העברתה לרצועת עזה בדרך היבשה; וברי כי גם בנתון זה יש כדי להשפיע על מועד השבתה.
- עוד יוער, בהקשר זה, כאמור במכתב התשובה מיום 18.5.17, כי באפשרותו של העותר 1 לפעול בעצמו לתיאום איסוף והעברת הסירה מבסיס חיל הים באשדוד למעבר כרם שלום ומשם לרצועת עזה (תוך ביצוע ההתאמות הנדרשות כאמור להובלתה בדרך היבשה).
17. לנוכח כל האמור לעיל, משעתיד להינתן מענה מעשי לעתירה והיא עתידה להתייטר כאמור, המשיבים יטענו כי דינה להימחק.

לחלופין, יבקשו המשיבים מבית המשפט הנכבד לאפשר להם להגיש הודעה מעדכנת מטעמם, עד ליום 20.7.19.

18. האמור בתגובה זו נתמך בתצהירו של סא"ל אלי גינסברג המשמש בתפקיד רע"ן הגנה במחלקת מבצעים של חיל-הים.

היום, כ"ו בניסן תשע"ט

01 במאי 2019

שי כהן, עו"ד

עוזר ראשי במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

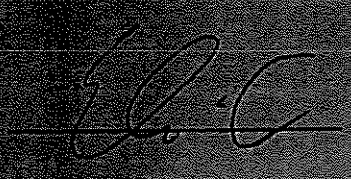
עמרי אפשטיין, עו"ד

סגן בכיר א' (בפועל) במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

תצהיר

אני הח"מ, סא"ל אלי גינסברג, מצהיר בזאת כלהלן:

1. אני משמש בתפקיד רע"ן חגנה במחלקת מובצעים של חיל-הלים
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בתגובה המקדמית מטעם המשפטים בפניי 734/19 (התקן התגובה המקדמית)
3. העובדות המפורטות בתגובה המקדמית זון אמות למיטב ידיעתי ואמונתתי
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן התצהירי אמות.

אישור

אני הח"מ, סא"ל אלי גינסברג, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 18.11.2019 הופיע בפני מר אלי גינסברג, שזיהה עצמו בפני מספר אישי, ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת, שאם לא יעשה כן יחיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתם בפני על תצהירו

עו"ד יהושע שמש
מ"ר 4522

תוכן עניינים נספחים

שם הנספח	נספח
צילום מכתב מחלקת הבג"צים מיום 10.10.18	מ/ש 1
צילום מכתב הפרקליטות הצבאית מיום 7.11.18	מ/ש 2

מש/1

צילום מכתב מחלקת הבג"צים

מיום 10.10.18

1/1

מדינת ישראל

משרד המשפטים
פרקליטות המדינה
מחלקת הבג"צים

א' בתשון התשע"ט
10 באוקטובר 2018

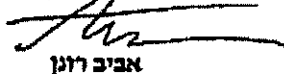
לכבוד,
מר חסן ג'בארין, ע"ד
גבי מונט חדאד, ע"ד
עדאלת

ע"ד ג'בארין וחדאד הנכבדים,

הנדון: פנייתכם למחלקת הבג"צים מיום 8.10.18 בעניין השבת ארבע סירות דיג מרצועת עזה

1. חרינו לאשר קבלתה של פנייתכם שבנדון, אשר על פי האמור בה התעבדה במקביל גם למפקדת הפרקליט הצבאי הראשי.
2. אנקש לעדכונכם כי העברנו את פנייתכם שבנדון לגורמים הרלוונטיים במחלקת הדין הבין-לאומי בפרקליטות הצבאית, וביקשנו כי ישיבו בהקדם לפנייתכם.
3. אשר על כן, עליכם לעמוד בעניינה של הפנייה שבנדון בקשר ישיר עם מחלקת הדין הבין-לאומי בפרקליטות הצבאית (דוא"ל: gsharon380@gmail.com; מקסי: 03-5694629).
4. בכך תם טיפול מחלקת הבג"צים בפנייתכם שבנדון.

בכבוד רב,

אביב רוזן

מתמחה אצל ע"ד ענר חלמן,
מנהל מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה

תעתיק: מחלקת הדין הבין-לאומי בפרקליטות הצבאית

רח"ו צלחה א-דין 27, ירושלים 97711052, 02-6466590, מקסי: 02-6467011

מש/2

צילום מכתב הפרקליטות

הצבאית מיום 7.11.18

מפקדת הפרקליט הצבאי הראשי		
בחלקת	הדין	הבין-לאומי
טל':		03-5696662
פקס':		03-5694629
ד"צ		02329
996	-	00133-01-3842
כ"ט	בחשון	תשע"ט
07	בנובמבר	2018

לכבוד:
עו"ד חסן ג'בארין
עו"ד מונא חדאד
(באמצעות מס' פקס – 6244130-03)

ח.ג.

הנדון: פנייתכם בעניינו סירות זיג מרצועות עזה
סימוכין, שלכם; למחלקת הבג"צים והפרקליטות הצבאית מיום 8 באוקטובר 2018
של פ"ל לקת הבג"צים: מיום 10 באוקטובר 2018
שלנו; מיום 21 באוקטובר 2018

1. בהמשך למכתב שנשלח מטעמנו בסמוך, אנקש לעדכונכם כי פנייתכם עדיין בבחינת הגורמים הרלוונטיים.
2. התוצאותנו ביחס לעיכוב במוענה. כמובן שעם השלמת הבחינה נעדכנכם בדבר.

בברכה,

סרן	שרון	גידלביץ'
ע' דמ"ד		אומרטיבי
מחלקת	הדין	הבין-לאומי
הפרקליטות		הצבאית

